

Strategisk plan

2010-2012

Uppdraget

Uppdraget för Vansbro kommun är att genom samverkan i demokratisk ordning och människor emellan inom kommunens geografiska område tillhandahålla nyttigheter och tjänster i syfte att tillgodose gemensamma behov av fundamentalt slag.

I detta uppdrag har Vansbro kommun tre roller, nämligen

- Att ge service
- Att vara myndighet
- Att leda en process som syftar till kommunens långsiktiga utveckling.

Rollen som servicegivare är den största uppgiften och innebär att i allt arbete ha fokus på dem kommunen är till för. Servicen ska ges i dialog och samverkan med brukarna. För att säkerställa tillgången till service krävs att kommunen arbetar med ett helhetsperspektiv och samordning i tillämpliga delar.

Rollen som myndighetsutövare innebär att kommunen har uppdrag via lagstiftning att fatta beslut som både kan vara gynnande och tvingande för den enskilde. I all myndighetsutövning krävs att den görs på rätt nivå och på ett för individen tryggt och rättssäkert sätt.

Rollen att leda arbetet med kommunens utveckling betyder att tillsammans med andra aktörer ta tillvara kommunens intressen för att säkerställa dess fortlevnad. I den rollen krävs ett aktivt arbete som ska genomsyras av kreativitet och långsiktighet.

Genom en långsiktig satsning på ett antal noga utvalda strategiskt viktiga områden kan Vansbro kommun bli en ännu bättre kommun att bo, leva och arbeta i.

Kommunens inriktningsmål

Inriktningsmålen är kommunens övergripande mål under planperioden. Kommunstyrelsen och nämnderna ska med utgångspunkt i de övergripande målen omsätta dessa till mätbara verksamhetsmål som förvaltningen genomför.

Ekonomi

Vansbro kommun har en ekonomi i balans.

För att klara detta krävs en anpassning av verksamhet, flexibilitet och en god hushållning med tillgängliga resurser. Kommunen redovisar ett visst överskott för att inte belasta nästa generation, för att skapa ett större handlingsutrymme, klara oförutsedda påfrestningar och få råd med investeringar.

Medborgarna

Vansbro kommun säkerställer att verksamhetens resultat motsvarar medborgarnas grundläggande behov.

Service-deklarationer införs för ett antal områden. För att uppfattas som en attraktiv kommun strävar kommunen efter ett bra urval av boendemiljöer, där medborgarna trivs i en trygg, ren och inbjudande omgivning. Kommunen arbetar aktivt för en bättre folkhälsa. Befolkningsantalet ökar och ohälsotalet minskar.

Medarbetarna

Vansbro kommun är en attraktiv arbetsgivare, där kompetens tas tillvara.

Medarbetarna är delaktiga i kommunens utveckling och känner engagemang, stolthet och arbetsglädje. Hälsan i organisationen ökar och kommunen har ett frisktal på minst 96%.

Utveckling och förnyelse

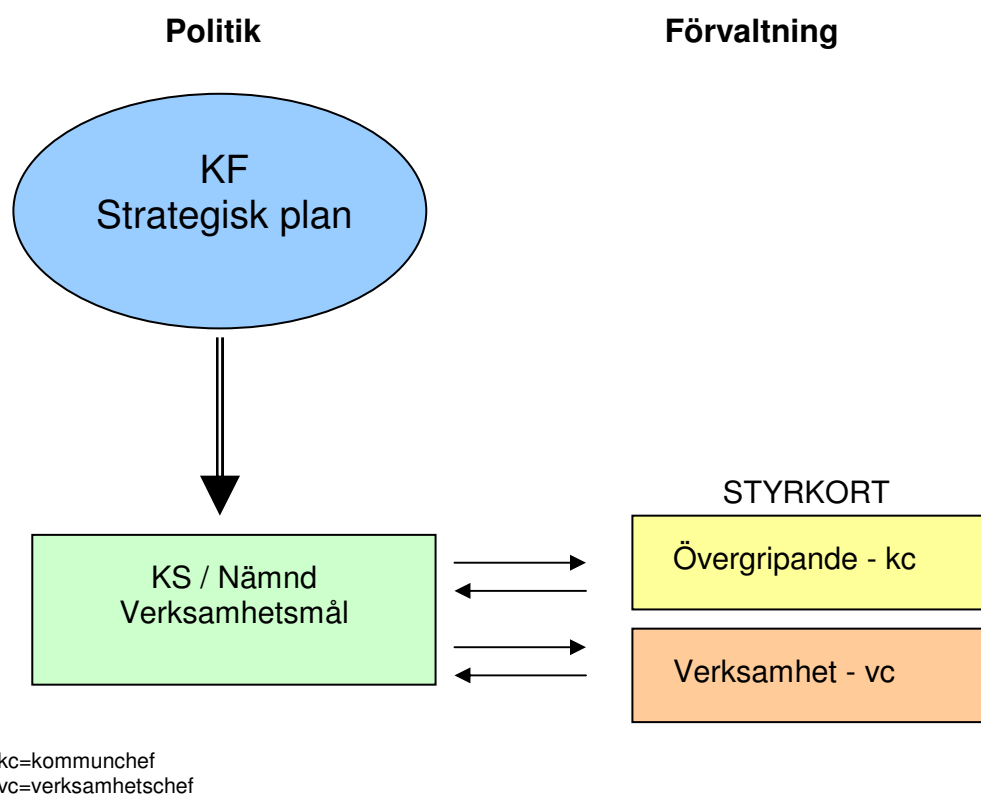
Vansbro kommun är en attraktiv kommun att bo och verka i.

Företagsklimatet förbättras, entreprenörskap och företagande stimuleras och tjänstesektorn i stort och besöksnäringen ökar. Miljö- och klimatfrågorna lyfts fram. Vansbro kommun finns på den övre halvan av Svenskt Näringslivs ranking.

Samverkan

Vansbro kommun skapar aktiva nätverk och hittar fasta samarbetspartners för att bibehålla servicen i kommunen.

Det innebär utvecklad samverkan med andra kommuner, den ideella sektorn, näringslivet, andra samhällsaktörer samt olika aktörer för att förbättra kommunikationerna.

Den strategiska planen med inriktningsmål bryts under höstprocessen ned i ett antal mätbara verksamhetsmål som nämnderna och kommunstyrelsen tar fram.

Verksamhetsmålen utarbetas med utgångspunkt från det ansvar som enligt reglementena ligger på nämnds-/kommunstyrelsenivå.

EKONOMI

Balanskravet och god ekonomisk hushållning

I kommunallagen kap 8 regleras kommunernas ekonomiska förvaltning. Det lagstadgade balanskravet innebär att kommunen senast i bokslutet 2001 skulle ha uppvisat ett positivt resultat. Kravet på balans i ekonomin tillkom för att lagstiftarna ville göra kommunallagen konkret och tydlig när man talar om att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning i sina verksamheter. Detta innebär att kommunen inte ska använda sin förmögenhet (eget kapital) till att täcka löpande driftkostnader och således inte heller bör finansiera löpande driftkostnader med lån.

Lagregleringen om Mål och riktlinjer för ekonomisk hushållning innebär bl a:

Återställningstiden för negativa resultat är from 2005 3 år, from 2000 tom 2004 är återställningstiden 2 år.

Godkännande av synnerliga skäl för att inte återställa negativa resultat i budget och årsredovisning. Delårsrapport ska behandlas av fullmäktige.

Revisorerna ska granska finansiella mål i årsredovisning och delårsrapport samt uttala sig om dessa är förenligt med fastställda mål och riktlinjer.

När underskott kan konstateras ska fullmäktige så snart som möjligt anta en särskild åtgärdsplan.

Sedan lagen om återställningskrav av negativa resultat infördes år 2000 redovisar Vansbro kommun upparbetade underskott på 65 997 tkr. Kommunfullmäktige har fattat beslut om synnerliga skäl motsvarande 22 596 tkr tom år 2008. Det totala upparbetade underskottet som ska återställas uppgår vid årsskiftet 2008-12-31 till 43 401 tkr.

Att enbart uppnå balanskravet kan inte betraktas som god ekonomisk hushållning. Balanskravet är ett minimikrav som dock inte räcker för att stärka det egna kapitalet på sikt. För att återhämta den negativa utvecklingen av det egna kapitalet och uppnå balanskravet är det av stor betydelse att verksamheterna bedrivs inom de ekonomiska ramarna. Det är också av vikt att kommunen kan redovisa överskott för att göra rätt för sig – ingen övervältring till nästa generation, skapa handlingsfrihet och möjlighet för en mer långsiktig planering, marginaler för att klara oförutsedda påfrestningar samt få råd med investeringar.

Budgetprocessen i Vansbro kommun

Det politiska styrdokumentet, den strategiska planen, ska svara på frågorna VAD? och NÄR? och verksamhetsplanen ska svara på frågan HUR? och VEM?

Vansbro kommun driver ett utvecklingsprojekt, SAV, Styrning av Vansbro, Utvecklingsprojektet ska leda till att kommunen får en långsiktig utvecklingsplan för verksamhetsstyrningen som en grund för att fastställa mål och riktlinjer i verksamheten. Kommunfullmäktige beslutade i februari 2008 om en handlingsplan för utvecklad styrmodell av Vansbro kommun.

Skattesats

Skattesatsen är för 2010 är oförändrad 22:54.

Driftverksamhet

Verksamhetens nettokostnad beräknas i budget 2010 till 331 955 tkr, en ökning med 0,7 % i förhållande till budget 2009. Under resten av planperioden beräknas verksamhetens nettokostnad till 329 385 tkr 2011 och till 337 427 tkr för 2012.

Verksamhetens nettokostnad (inkl finansnetto) av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning beräknas till 99 % för 2010; 99 % 2011 och 98 % 2012.

Löneökningar

Generella löneökningar beräknas till 4 769 tkr för 2010 (april-december), för helårseffekt beräknas löneökningarna till 6 458 tkr. Beräkningarna är gjorda utifrån nu kända förutsättningar. Dessa medel finns budgeterade centralt.

Kapitalkostnader

Kapitalkostnader framräknas av ekonomifunktionen. Begreppet kapitalkostnader avser en årlig ersättning mellan kommunens finansförvaltning och övriga verksamheter. Ersättningen utgör en periodiserad återbetalning av de medel som finansförvaltningen ställer till verksamheternas förfogande för investeringar. Verksamheterna erhåller full kostnadstäckning för sina kapitalkostnader och hanteras utanför verksamheternas ramtilldelning.

Kapitalkostnaderna beräknas enligt sk nominell metod, vilket innebär att den innefattar årlig avskrivning på investeringens anskaffningsvärde utifrån investeringens ekonomiska livslängd och ränta på ej avskrivna belopp. Räntesatsen är den av Sveriges Kommuner och Landsting rekommenderade internränta som år 2009 är 4,5%. För va-verksamheten används rekommenderad ränta -1%.

Interna hyror

Kommunen har centraliserad fastighetsförvaltning innebärande att Fastighet & service svarar för drift och underhåll av kommunens samtliga fastigheter. Verksamheterna hyr sedan från Fastighet & service erforderliga lokaler och betalar en intern hyra. Internhyran baseras på självkostnad och nyttjad golvyta.

Pensionskostnader

Lagstadgade och avtalsreglerade arbetsgivaravgifter och pensionskostnader fördelas under året schablonmässigt, för 2010 beräknas dessa till 39,08 %. Dessa förutsätts oförändrade för planperioden. En viss underfinansiering uppstår vid fördelningen via pensionskostnadspålägget, som rekommenderas av Sveriges Kommuner och Landsting, varför en post tas upp under finansieringsdelen i budgeten.

Avskrivningar

Avskrivningar utgörs av planmässig värdenedsättning av anläggningstillgångar som beräknas på anläggningstillgångarnas anskaffningsvärde. I underlaget för beräkningen för respektive år ingår årets investeringar i förhållande till när de togs i bruk. Då investeringsnivån under de senaste åren varit lägre än tidigare har också avskrivningarna minskat.

Skatter och bidrag

Skatteintäkter

Skatteintäkterna på det egna underlaget beräknas utifrån skattesatsen 22:54 kr/skattekrona och Sveriges Kommuner och Landstings prognos över skatteunderlagets utveckling. Beräkningen utgår också från kommunens bedömning av den egna befolkningsutvecklingen.

Utjämningsystem

Systemet för ekonomisk utjämning inom kommunsektorn som infördes fr.o.m. 2005 syftar, liksom det tidigare, till att åstadkomma likvärdiga ekonomiska förutsättningar för alla kommuner och landsting att bedriva sin verksamhet. Utjämnningen görs inom ramen för ett delsystem för kommuner och ett för landsting. Delsystemen som är likartat uppbyggda består av vardera fem olika delar, nämligen inkomstutjämning, kostnadsutjämning, strukturbidrag, införande bidrag och regleringsbidrag/-avgift.

Inkomstutjämnning

Kommunen erhåller ett statligt bidrag som baseras på skillnaden mellan en garanterad skattekraft och den egna skattekraften. Den garanterade skattekraften uppgår till 115% av medelskattekraften och bidraget är 95 % av skillnaden mellan den egna och den garanterade skattekraften.

Kostnadsutjämnning

Kostnadsutjämnningen syftar till att utjämna för strukturella behovs- och kostnadsskillnader, t.ex. skillnader i andelen barn eller andelen äldre. Systemet ska däremot inte utjämna för kostnader som beror på skillnader i vald servicenivå, avgiftssättning och effektivitet.

Strukturbidrag

Ges till kommuner som t.o.m. 2004 fick bidrag för näringslivs- och sysselsättningsbefrämjande åtgärder och svagt befolkningsunderlag. (Inget prognostiserat för Vansbro)

Införandebidrag

Kommuner och landsting med stora bidragsminskningar jämfört med tidigare system, får ett bidrag för att åstadkomma en successiv nertrappning av bidraget. (Inget prognostiserat för Vansbro)

Regleringsbidrag/-avgift

Nettot av inkomstutjämnning, kostnadsutjämnning, strukturbidrag och införandebidrag jämförs med de för utjämningsåret anslagna medlen för kommuner respektive landsting. Om nettobeloppet överstiger anslaget ska en regleringsavgift erläggas. Om nettot uppgår till ett belopp som är mindre än anslaget utgår ett regleringsbidrag.

LSS-utjämnning

För att utjämna kostnadsskillnader för den verksamhet som bedrivs enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) har ett utjämnningssystem införts. För varje kommun uträknas en standardkostnad som jämförs med landets genomsnittliga standardkostnad per invånare. Om standardkostnaden per invånare överstiger landets genomsnittliga standardkostnad per invånare erhålls ett bidrag. Om det motsatta förhållandet gäller får kommunen betala en avgift.

Generellt sysselsättningsstöd

From 2007 ingår det generella sysselsättningsstödet i det kommunala utjämnningssystemet.

Fastighetsavgift

Från och med 2008 ersätts den statliga fastighetsavgiften på bostäder med en kommunal fastighetsavgift som kommunen får från staten. Intäktsökningen neutraliseras genom att anslaget till den kommunalekonomiska utjämnningen minskas med samma belopp.

Finansiella kostnader och intäkter

Beräkningen av finansnettot utgår från en låneskuld på 67 238 tkr. Ränta på pensionsavsättning är beräknad till 1 032 tkr, en reducering har gjorts till 632 tkr eftersom en utbetalning förväntas göras av individuella delen för 1998 och 1999 under 2010.

Finansiell leasing av biobränsleanläggning

Kommunen har ett finansiellt leasingavtal med Vansbro Fjärrvärme KB med löptid 2007-2031. Rindi Västerdala AB hyr anläggningen under perioden 2007-2019. Anläggningen belastar år 2010 med 2 142 tkr.

Finansiella mål

- Verksamhetens nettokostnad, inklusive finansnetto, överstiger inte
  - 99% av skatter, generella statsbidrag och utjämning 2010 och 2011
  - 98% av skatter, generella statsbidrag och utjämning 2012
- Investeringar uppgår till maximalt 15 mkr per budgetår.
- Investeringar finansieras med egna medel och inte med externa lån. Ingen ny upplåning sker.
- Låneskulden minskar på sikt.
- Återställning av det egna kapitalet sker med 1% 2010 och 2011 samt med 2% per år för åren 2012 till 2015.

Fördelning av ekonomiska resurser

Budgeten fördelas från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen och nämnderna. From 2010 har kommunstyrelsen och nämnderna det ekonomiska ansvaret för de verksamheter de ansvarar för.

Enligt reglemente för kommunstyrelsen har kommunstyrelsen det övergripande ansvaret för förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Kommunstyrelsen leder, styr och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter.

I följande tabell framgår fördelningen av budgeten.

Kolumnerna redovisar bokslut 2008, budget 2009 – med de tekniska justeringar som genomförts sedan beslutet i kommunfullmäktige och budget 2010-2012.

BUDGET 2010 och plan 2011-2012 - KF 2009-11-16

exkl kapitalkostnader

	Bokslut 2008	Budget 2009	Budget 2010	Ram 2011	Ram 2012
Kommunkansli mm	28 497	28 181	26 604	26 604	26 604
Kultur/bibliotek	4 536	4 700	4 416	4 216	4 216
Räddningstjänst	7 269	7 133	5 677	5 677	5 677
Lärcentrum	7 017	5 111	4 583	4 583	4 583
Barn- och utbildningsverksamhet	116 982	112 115	110 448	103 448	103 448
Vård- och omsorgsverksamhet	122 895	114 497	112 753	110 753	110 753
IFO	11 057	10 649	10 680	10 680	10 680
<i>Stödproduktion inkl VA-verksamhet</i>					
Tekniska enheten	3 155	200	200	200	200
Fastighet och service	10 360	9 551	9 052	8 752	8 752
Miljö- och byggverksamhet	3 273	3 409	2 733	2 533	2 533
Kollektivtrafik	4 365	4 393	5 793	5 793	5 793
Revision	422	440	470	470	470
KS oförutsett			345		
Summa enl ovan	319 828	300 379	293 754	283 709	283 709
Pensionskostnader mm	3 765	4 701	4 802	4 770	5 251
Avskrivningar	16 542	17 277	17 749	18 348	18 806
Löneökningar 2008		235	235	235	235
Löneökningar 2009		7 000	8 504	8 504	8 504
Löneökningar 2010			4 769	6 458	6 458
Löneökningar 2011				5 221	6 961
Löneökningar 2012					5 377
Biobränsleanläggning	2 117		2 142	2 140	2 126
Verksamhetens nettokostnad	342 252	329 592	331 955	329 385	337 427
Skatteintäkter o statsbidrag inkl generella statsbidrag och utjämning	336 135	337 336	339 070	339 116	344 276
Finansiella kostnader och intäkter	2 441	3 187	3 012	2 916	2 883
Ränta pensionsskuld	801	1 086	632	1 121	1 193
Arets resultat före återställande av underskott	-9 359	3 471	3 471	5 694	2 773

Den budgetram som tilldelats är det utrymme som nämnden och verksamheten har att förhålla sig till. Kommer det ett läge där valet ställs mellan måluppfyllelse och ekonomiskt utrymme, så är det ekonomiska utrymmet överordnat.

Budgeten bygger på budget för 2009 och tidigare beslut om budgetreduceringar för 2010-2011 och är inte uppräknad med prisindex. Löneökningar via löneöversyn finansieras av centrala medel.

Åtgärder för budgetreducering

För att klara beslutade budgetramar krävs att åtgärder enligt åtgärdsplanen beslutad av kommunstyrelsen genomförs.

Taxor

Taxor behandlas separat.

Investeringar

Investeringsbegränsningen råder fortfarande i kommunen och varje enskild investering behandlas för sig.

15 miljoner kronor är avsatta för investeringar per år. Av dessa avsätts 2 miljoner kronor per år för underhållsinvesteringar, infrastruktur och skydd samt 400 tkr per år för IT-investeringar.

Förvaltningens uppdrag är att prioritera samtliga investeringar för kommunen.

**BUDGET 2010 och plan 2011-2012 -KF juni -
justerad för 2009 års löneökningar och KFs förändringar nov
exkl kapitalkostnader**

(helårseffekt)

	Budget 2010	Ram 2011	Ram 2012
Kommunkansli mm	26 988	26 988	26 988
Kultur/bibliotek	4 500	4 300	4 300
Räddningstjänst	5 745	5 745	5 745
Lärcentrum	4 817	4 817	4 817
Barn- och utbildningsverksamhet	113 353	106 353	106 353
Vård- och omsorgsverksamhet	116 410	114 410	114 410
IFO	10 781	10 781	10 781
Stödproduktion inkl VA-verksamhet	0	0	0
Tekniska enheten	251	251	251
Fastighet och service	9 785	9 485	9 485
Miljö- och byggverksamhet	2 890	2 690	2 690
Kollektivtrafik	5 793	5 793	5 793
Revision	470	470	470
KS oförutsett	345	0	0
Summa enl ovan	302 127	292 082	292 082
Pensionskostnader mm	4 802	4 770	5 251
Avskrivningar	17 749	18 348	18 806
	0	0	0
Löneökningar 2008	235	235	235
Löneökningar 2009	131	131	131
Löneökningar 2010 (9 mån)	4 769	6 458	6 458
Löneökningar 2011		5 221	6 961
Löneökningar 2012		0	5 377
		0	0
Biobränsleanläggning	2 142	2 140	2 126
		0	0
Verksamhetens nettokostnad	331 955	329 385	337 427
Skatteintäkter o statsbidrag inkl generella statsbidrag och utjämning	339 070	339 116	344 276
Finansiella kostnader och intäkter	3 012	2 916	2 883
Ränta pensionsskuld	632	1 121	1 193
Årets resultat före återställande av underskott	3 471	5 694	2 773